

M
Turku, 15.7.1935

Saap. 17.7.1935.
Kiitetty.

Muinaistieteellisen Toimikunnan

Esihistorialliselle osastolle

Käydessäni kesäkuun loppupuolella Kalvolassa tutustumassa pitäjän esihistoriallisiin muinaisjäännöksiin onnistuin tekemään muutamia arkeologisia havaintoja, joista täten pyydän Esihistorialliselle osastolle ilmoittaa. Tähän "tutkimusmatkaan" otti myöskin osaa ylioppilas Jouko Voionmaa.

I. Kutilan kylässä, Äimäjärven läntisellä rannalla on kaksi huomattavaa roukkiokalmistoa:

1. Peltokutilan rautakautisen löytöpaikan N-puolella, samalla mäellä, sijaitsee n. 20 kiviroukkiohautaa samaa muotoa, kuin esim. Lempäälän Päiväniemen haudat. Mäki, joka tältä kohdin on tunnettu Talvitienmäen nimellä, on nyk. viljelemätöntä laidunmaata. Suurin osa mäkeä kuuluu Viitasen uutistalolle, muu osa Kannisto- ja Hurme-nimisille pienviljelijöille. Haudat sijaitsevat mäen ^{po. itäisellä} läntisellä, järvelle antavalla rinteellä ja melkein yksinomaan Viitasen ja Kanniston lohkoissa.

Peltokutilan aikaisemmin tutkittu hauta on ilmeisesti kuulunut samaan hautaryhmään. Peltokutila-haudan molemmin puolin on kaksi maakumpua, joita jo aikaisemmin olen epäillyt haudoiksi. Toisesta, tutkitun haudan eteläpuolella olevasta kummusta on Peltokutilan omistajan Mikko Korpulan poika löytänyt pienen nyttemmin hävinneen saviastianpalasen. Kyseessäolevat kummut ovat siis toden-

näköisesti hautoja samaa hautaryhmää.

2. Peltokutilasta n. 1 km etelään on laakson, ilm. vanhan lahden, toisella puolella Isovainionmäki-nimisellä mäellä niinikään n. 20 hautarauniota, viljelysmaitten keskellä. Erästä rauniosta, josta kiviä oli louhittu, löysin kaksi rautakauden saviastianpalasta. Viimeksimainittu raunio sijaitsee Koivusaaren uutistalon (omist. Frans Mikkola) maalla. Likellä Isovainionmäkeä on ihmeellinen Pyhämäki-niminen niemi, Äimäjärven kapeimmalla kohdalla.

3. Isovainionmäeltä Kutilan koululle vievän tien varrella ja samalla harjulla on Sofianlaaksossa (Sofielund), eräässä metsälohkossa, muutamia hautaraunion-tapaisia kiviroukkioita.

II. Kalvolan-järven pohjois-päästä Taljalan kylässä on heti Pahnainmäen kalmiston pohjois-puolella keskellä peltoa hautarauniota muistuttava kumpu, jota ehkä vielä tänä syksynä raivataan pelloksi. Asiasta lupasi Kutilan koulun opettaja, herra Edv. Mikkola antaa tarkemmat tidot.

10279. Esinelöytö: Rantalan tilan maalta, Taljalan kylää, on talon entisen omistajan kirjastonhoitaja, tohtori A. Bergholmin aikana löydetty neljä myöhemmän rautakauden keihäänkärkeä. Tilan omistaja herra Aapeli Koskenalusta (Tampereelta) ei kuitenkaan ollut halukas jättämään esineet Kansallismuseoon (suurin vastustaja oli oikeastaan hänen ylioppilas-poikansa), mutta lupasi hän, jos niin halutaan toimittaa ne valokuvattavaksi ja luetteloitavaksi Helsinkiin syksyllä, jolloin mainittu ylioppilas lähtee opintojaan jatkamaan. Sellainen pyyntö olisi siis lähetettävä herra Koskenalustalle.

Pyrydetyt esineet 17. 7. 35. Toimitt. lopulla 1936 kirjotettu Maakerälle.
Esineet. Aap. lutyäen helmik. 1935. Kunnioittaen

A. Cleve